

D U N A K E S Z I J É Z U S S Z Í V E T E M P L O M

ÖRÖMHÍR LEVÉL

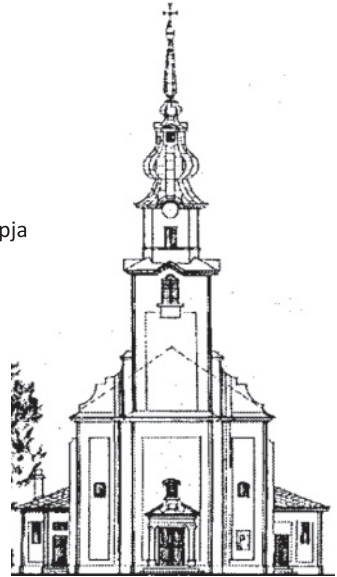
2018 Április

Dunakeszi Gyártelep Plébánia

XIII. Évfolyam 4 szám
2018. 04. 01.

A hónap kiemelt liturgikus eseményei:

1. vasárnap: Húsvétvasárnap
2. hétfő: Húsvéthétfő
4. szerda: Sevillai Szent Izidor püspök és egyháztanító
5. csütörtök: Ferrer Szent Vince áldozópap
7. szombat: De la Salle Szent János áldozópap
8. vasárnap: Húsvét 2. vasárnapja, az isteni irgalmasság vasárnapja
9. hétfő: Urunk születésének hírüladása (Gyümölcsoltó Boldogasszony)
15. vasárnap: Húsvét 3. vasárnapja
22. vasárnap: Húsvét 4. vasárnapja
23. hétfő: Szent Adalbert püspök és vértanú
24. kedd: Szent György vértanú
25. szerda: Szent Márk evangélista
28. szombat: Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú
29. vasárnap: Húsvét 5. vasárnapja
30. hétfő: Szent V. Piusz pápa

Egyházközösségi Felhívások és Hirdetmények

A hónapban a Szentjánosbogár klub foglalkozásait minden második vasárnap tartjuk. A foglalkozások 9:00 órakor indulnak, amelyet 11:00 órakor kezdődő gyermekmisével zárjuk a Plébánia nagytermében. Időpontjai: 04.04, 03.18.

Szerkesztőség

Kérjük kedves híveinket, hogy a templomunk felújítására és egyházunk részére az adókjából felajánlott 1 + 1 %-ot az adóbevallás EGYSA nyilatkozatán a következők szerint jelöljék:

A kedvezményezett adószáma: 18673766-1-13.

A kedvezményezett technikai száma, neve: 0011 Magyar Katolikus Egyház.

Köszönettel: Szádoczky Károly plébános

A hónap embere: Czuczor Gergely - 1848

1986-ban hallottam először Czuczor Gergely nevét, amikor felvettek a Győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumba. Harmadikos gimnazistaként, a kollégiumban naponta jártam el unokatestvére, Jedlik Ányos bencés szerzetes egykori szobája előtt. Ma már ott áll a gimnázium előtt a bencés testvérpár szobra, Jedlik Ányos a dinamóval és Czuczor Gergely kezében egy könyv. De milyen könyv?

Bizony nem keresztretjvény, még ha a rejtvényfejtők tudják is, hogy Czuczor Gergely álneve Ete volt. 1800-ban Czuczor István néven született, a rendi neve lett a Gergely. A költő, nyelvtudós méltán volt a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Petőfi kortársaként ugyan mérhető-e a szabadságharc nagy poétájához Czuczor Gergely, mint költő? Ugye meglepődünk, amikor ezt olvashatjuk róla a Wikipédiában: költőként a népdal formakészletének egyik legfontosabb elterjesztőjeként, hazafias versek szerzőjeként ismert. Magas szín-vonalra fejlesztette a nemzeti eposz és a ballada műfajokat. Czuczor Gergely sok verse népdallá vált. (Móser Zoltán művelődéstörténész kutatása alapján 84, háromszor annyi, mint ahány Petőfi Sándor-vers.) Az 1848-as forradalomban való részvételéért, illetve a forradalomra felhívó Riadó című verséért két évet kellett várfogságban töltenie. Mégis milyen könyvet tart a kezében Czuczor Gergely?

A fentiek ellenére nem verseskötetet. Nyelvészként fő műve a hatkötetes mű, „A magyar nyelv szótára”, amelyet „a Czuczor–Fogarasi” néven emlegetnek, mivel Czuczor 1866. évi halála után Fogarasi János fejezte be. Életében négy kötet jelent meg. Százhetvenezer szócikkével majd száz évig nem volt párja. Meddig? 1960-as évekig alapmű volt!!

Megdöbbenően aktuális áthallásokat találunk 2018. márciusában is a versében:

Czuczor Gergely: Riadó

Sikolt a harci síp: riadj magyar, riadj!
Csatára hí hazád, kifent acélt ragadj.
Villámra fesse a szabadság hajnalát,
S fűrössze vérbe a zsarnok bíborát.

Él még a magyarok nagy Istene,
Jaj annak, ki feltámad ellene.

Az Isten is segít, ki bír velünk?

Szabad népek valánk, s azok legyünk.

Nem kell zsarnok király! csatára magyarok,

Fejére vészhalál, ki reánk agyarog.

Ki rabbillincseket s igát kohol nekünk,

Mi sárgafekete lelkébe tört verünk.

Él még a magyarok nagy Istene,

Jaj annak, ki feltámad ellene.

Az Isten is segít, ki bír velünk?

Szabad népek valánk, s azok legyünk.

A föld talpunk alatt s fejünk felett az ég,

Tanú legyen, hogy áll Árpád ős népe még,

S mely e szent földre hull, minden csepp
honfi-vér,

Kiáltson égbe a bitorra bosszúért!

Él még a magyarok nagy Istene,

Jaj annak, ki feltámad ellene.

Az Isten is segít, ki bír velünk?

Szabad népek valánk, s azok legyünk.

Tiporva szent jogunk, szent harccal ójuk
azt,

Pusztítsa fegyverünk a fejedelmi gazt,

A zsarnok torán népek vigadjanak,

A nép csak úgy szabad, ha ők lebuktanak.

Él még a magyarok nagy Istene,

Jaj annak, ki feltámad ellene.

Az Isten is segít, ki bír velünk?

Szabad népek valánk, s azok legyünk.

Elé, elé, jertek haramiahadak,

Kiket nemzetbakók reánk uszítanak,

Temetkezésetekül, ti bős szelindekek,

Helyet dögész vadak gyomrában leljetek.

Él még a magyarok nagy Istene,

Jaj annak, ki feltámad ellene.

Az Isten is segít, ki bír velünk?

Szabad népek valánk, s azok legyünk.

Szívünk elszánt keserv, markunk vasat
szorít,

S csatára milliók imája bátorít,

Ó drága véreink, vagy élet vagy halál,
De szolganépre itt zsarnok nem talál.
Él még a magyarok nagy Istene,
Jaj annak, ki feltámad ellene.
Az Isten is segít, ki bír velünk?
Szabad népek valánk, s azok legyünk.
Vitézek, őrhadak, fogjunk búcsúkezet,
Iszonytató legyen s döntő ez ütközet,

ős áldomás gyanánt eresszünk drága vért,
Végső piros cseppig hadd folyjon a honért.
Él még a magyarok nagy Istene,
Jaj annak, ki feltámad ellene.
Az Isten is segít, ki bír velünk?
Szabad népek valánk, s azok legyünk.

Cíkk író: Szepes Béla

Szemelvények az egyházzene történetéből 1 rész.

Vélekedések az egyházzene fogalmáról

A keresztény világ egyházzeneje éppoly ősi, mint maga a kereszténység. Azért idézzük e a közhelyszerű megállapítást, hogy jelezzük, e sorozatnak szánt rövid fejtegetések nem foglalkoznak sem a kereszténység előtti kultikus zenével, sem a más földrészek nem keresztény vallásainak zenéjével, bár pl. az iszlám zene hatása kimutatható gregorián örökségünkben.

Ha keresztény egyházzenéről beszélünk, többféle értelmezéssel találkozunk, ezért nem kerülhető meg a fogalom tisztázása. A katolikus egyház ősi, hagyományos vélekedése, egészen a mai, a 2. vatikáni zsinat óta elterjedt értelmezésig egyszerre mutat összhangot és folyamatos fejlődést. Ettől eltérő viszont az a világi (ám el nem ítéendő) megközelítés, amely egyházzene alatt ért minden olyan zeneművet és népzenét, amely Istenről szól és vallásos.

Legtágabb értelmezésben tehát az egyházzene vallásos zene (*musica religiosa*), mely vallásos témájú, vallásos szövegeket és érzelmet jelenít meg. Szorosabb értelmű az egyházas zene fogalma, mely az egyházi szertartások, ájtatosságok alkalmával hangzik fel, és megfelel az egyház szellemének. Az egyházzene legszorosabb értelemben véve azonban liturgikus zene (*musica sacra*), mely a liturgia szerkezetéből alakult ki, azzal áll összhangban, a liturgia integráns része és tisztán vokális (énekelt) zene. Amikor a különféle egyházi rendelkezések az egyházzenéről szólnak, akkor a liturgia zenéjéről beszélnek, és csak érintőlegesen említik az egyházas

zenét. Az egyház tiszteletben és kívánatosnak tartja ugyanakkor a vallásos zenét is, hiszen az is szolgálja Isten dicsőségét és a hívek épülését.

A római katolikus egyház szerint a liturgia teljességének zenéjét egyedül a gregorián ének hordozza. A 20. században először Szt. X. Piusz pápa (1835-1914) fogalmazott meg követelményeket az egyházzenevel szemben az 1904-ben kiadott *Tra le sollicitudini* című motu propriójában (ún. saját kezdeményezésű pápai leiratában). Eszerint az egyházzene tisztán (nem világi, csakis a szent liturgiával áll kapcsolatban), művészi színvonalú és egyetemes (független a nemzetek zenéjétől), mely követelményeket kizárólag az énekelt gregorián testesíti meg. X. Piusz leiratának kiadására azért volt szükség, mert a 19. század végén kezdett elharapózni az a téves gyakorlat, hogy a szentmiséken tisztán világi szimfóniákat, opera részleteket, stb. is szerepeltettek. A pápa vélekedését a 2. vatikáni zsinat is megerősítette. A zsinat *Sacrosanctum Concilium* kezdetű konstitúciója a szent liturgiáról szólva, annak 6. fejezetében foglalkozik az egyházzenevel. Többek között kimondja, hogy...”az Egyház a gregorián korálist tekinti a római liturgia saját énekének, ezért a liturgikus cselekményekben – azonos feltételek mellett – ennek kell elfoglalnia az első helyet. A szent zene és ének többi fajtája, főleg a polifónia, a legkevésbé sincs kizárva az istentiszteletekből, csak feleljen meg mindenben a liturgikus cselekmény szellemének...”.

Az egyházzenéről szóló sorozatot rendszeres olvasmánynak szánjuk, mely az egyházzene értelmezésének mindhárom formájával foglalkozik. Tudván tudjuk, hogy a zenéről, a művészetek e leginkább elvonatkoztató ágáról értekezni zene nélkül sánta vállalkozás. Bízunk azonban abban, hogy e kis írások egyszer zenehallgatással egybekötött előadások formájában is összeállnak. Addig is ajánljuk a you tube csatornán fellelhető mérhetetlen zenei anyagot mindazoknak, akiknek ez

rendelkezésre áll. A témához kapcsolódó zenei példákra is teszünk utalásokat.

Források:

*A Magyar Katolikus Lexikon „Egyházzene” fejezete;
Szt. X. Piusz: Tra le sollicitudini; motu proprio, I.
fejezet: Általános elvek
A 2. vatikáni zsinat Sacrosanctum Concilium kezdetű
konstitúciójának 6. fejezete*

Dr. Ládai Balázs

Harmonia Sacra Kórus húsvéti programja

**2018 április 1-én.
Nagymisén**

Elhangzik:

Werner: Mercedes mise

Praetorius: Feltámadt Krisztus, vígadjunk

Liszt: Él a Krisztus!

Rezessy: Dicsőség néked, Istenünk

Elgar: Ave verum

Harmat: Regina caeli

Új művek:

Bárdos: Üdvözlégy, felség
Hiszekegy (gregorian)

Szeretettel várjuk új kórustagok jelentkezését, férfi - nő énekeseket egyaránt hiszen "aki a templomban énekel, kétszeresen imádkozik!"

Jelentkezés: minden kedden 18:30-kor a plébánia épület előadótermében, fűtési időnyben a Szent Imre ház felső termében.

Állandó egyházközösségi hirdetmények

Szentmisék rendje:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
7:30	7:30	7:30	7:30	7:30	7:30	7:30
						9:30
						*11:00
			18:00		18:00	18:00

* Gyerekmisék kéthetenként vasárnap

Szentségimádás:

Fogadóórak:

Minden első vasárnap 10:30 és 18:00 óra között.
Hétköznapokon 09:00-12:00-ig; hétfőn, szerdán és csütörtökön 16:00-18:00-ig az új plébánián.

Minden hónap 13-án 16:30 órától FATIMAI IMAÓRÁT tartunk.

A hétköznapi szentmisék előtt fél órával rózsafüzér-ájtatosság.

Károly atya a 06-30-2944-898 és 06-27-351-676-os telefonszámon érhető el.

Felelős kiadó: Dunakeszi Jézus Szíve Plébánia – Szádoczky Károly plébános atya
Kiadvány szerkesztő: Somogyi Levente (06-30-386-9898, somogyi.lev@gmail.com)

Plébániánk honlapja: www.dunakeszi-jezusszive.vaciegyszemelye.hu

Plébánia e-mail címe: dk.jezussziveplebania@gmail.com

A borítón látható homlokzati elemről készült fényképet Bolyky Miklós készítette